

LODE OPDEBEEK

OP REIS IN VLAANDEREN

Menschen. Dieren. Steden. Dorpen. De Zee.

Pentteekeningen van Edmond Van Offel.

TWEÊDE UITGAVE

L. OPDEBEEK .— UITGEVER — ANTWERPEN
1930

Inhoudstafel.

	Blz.
Van Brussel naar De Panne	5
Van De Panne naar Ieper	13
Ieper	19
In 't land van Brugge	28
Lisseweghe's toren	38
Knocke	40
Een plezierreisje met muziek	53
Naar Audenaerde	59
Naar Kortrijk en verder	73
Het herstelde Ieper	87
Langs de wegen	97
Een beroerde nacht	104
Varkenskermis	112
Panem et Circenses	126
Terug aan Zee	129
Huistoe	138

Deze reisimpressies werden niet uitgegeven met de bedoeling om Vlaanderen historisch, wetenschappelijk, folkloristisch of anderszins te beschrijven, want het waren min of meer gevoelsreizen die wij ondernamen. Bezoeken aan het front en aan de kust vanaf 't jaar twintig tot den onlangs verleden tijd. Uitstapjes tijdens de vacantes, vacatiekrabbels dus. Vluchtige indrukken, kameraadschappelijk gebabbel, vriendelijke anekdoten vormen er den grond van.

In 1918, onmiddellijk na den wapenstilstand, beschreef ik, breedvoerig, de gansche streek van 't Belgisch front. Ik hield er aan een gedeelte van de verwoeste streek nogmaals te bezoeken en hier te beschrijven. Sindsdien is Vlaanderen heropgebouwd, stoffelijk hersteld. Hoe het er kort na den oorlog uitzag schijnt men reeds « eeuwen » vergeten. Ter herinnering en uit piëteit, voer ik den lezer terug naar dien tijd, welke heden reeds zoo ver af schijnt, dat men hem schier niet meer indenken kan. Voor het situeeren van den toestand zal men, hier en daar, een jaartal bij het begin van een nieuw hoofdstuk vinden.

Van Brussel naar De Panne.

1920

Juni ! In de luchten de teêr-blauwe schoonheid van den jongen, groeienden zomer ! Te velde de groote schreeuw van het wassende leven. Korengolven zwaar van vrucht, deinend onder warme winden, bloemen langs gracht en wegel. Over heggen, boomen en oude hoeven de schitterende klaarheid van 't pure zonnelicht. Het schoone Vlaanderen ligt open voor al de streelingen van de zon en draagt de kroon van zijn wondere herwording.

De trein snelt voort, voort, razend, in één trek van Brussel naar de kust, ijlend, ijlend als in den goeden, zoo ver verdwenen tijd toen er nog vrede was op aarde en vrede in het harte der menschen ! Bij avond, te Oostende, het gieten van water uit donkere luchten, onophoudend, den ganschen nacht door, tot, in den vroegen morgen, de zon verrijst, blij en rood, achter den Pier, in de verre verten van het Oosten.

De stoomtram brengt ons langs het puin van het eenmaal zoo bevallige Westende. Tragisch steken kapotte huizen af op schoonheid van blauwe luchten. Er zijn van die tegenstellingen die de miserie nog pakkender maken. Er ligt als een groote angst over de streek, een verdriet dat uit de aarde kruipt als een logge massa, als lood in de atmosfeer blijft hangen. Een doode dien men vurig lief heeft gehad en dien men weet liggen ergens in de nabijheid met de herinnering van zijn jong schoon leven.

Ik wist ergens te Westende een zomerhuis, een soort Engelsch cottage, een schat van een huis, een poppenwoning, met kleine deurtjes en venstertjes langs de vier gevels, in hoek en in kant, tot in den nok van het grillige dak, een huis zoo schattig dan men het vermoedde bewoond te zijn door kleine prinsesjes uit een sprookjesland. Men kon er langs alle kanten in en langs alle kanten uit, langs mignonne deurtjes en witte trapjes. Menigmaal bleef ik er bewonderend voor staan en ik beloofde mezelf, als ik ooit in verzoeking komen mocht, plagiaat te plegen en, verre in de Kempen en in diepe bosschen, die wonderloos te copieeren en, dan te genieten van al de droomen van mijn schoon leven.

Ik ben naar het huizeke gaan zien, maar, o wee ! ik vond niet anders meer dan een hoopje gruis, kleiner dan de heuvel van verdriet die, op dien dag, in mijn harte aanwies.

Hoe komt het toch dat nietige dingen zulke groote plaats in ons leven innemen en het leven er naar luistert ?

Arm Westende ! Arm poppenkastje !

Te Antwerpen voelt men den oorlog niet zoo erg meer, want er is zeer weinig dat er dagelijks aan herinnert. Alleen het harte bewaart nog met pakkende devotie al de emoties van den gruwtijd die een nieuwe periode werd in de wereldgeschiedenis. Maar hier in het land waar de plagen vielen en de slagen wonden, ligt alles wijd en verre open aan de zieke oogen van ons arm land.

Kuil naast kuil wijzen aan waar de donder der kanonnen insloeg en het moordend geweld van ijzer, staal en lood. De gronden werden gemarteld en verbrand en vermoord, omgewoeld tot in hun diepe vruchtbare flanken. Wat onder lag en nooit in beroering kwam spoot ten hooge en de zoele aarde, waar 't gewas ruischte als trofeeën van overvloed, ligt verspreid onder alle winden ; de gebenedijde aarde van ons schoon Vlaanderen is vernield en vermorzeld onder den zwaren bot van den oorlogsgod.

En met de schoonheid van ons land zijn ook zijn bewoners verdwenen ! Verstrooid naar alle zijden van den aardbodem ! Werkend in vreemde gronden met de groote treurnis in hun harte en de herinnering aan hun lief klein landeke, aan hun dorpke, aan hun kerkje, waarop ter kermis de driekleur wapperde, en zij in de oude herbergen het zoete Vlaamsche bier dronken dat hen zoo vroolijk maakte en hen zingen deed in hun zachte tale de liederen, honderden van jaren oud en eeuwen schoon !

Zij denken en droomen van hun zee, de wilde Noorderzee, en van hun blonde duinen waar de jaren van hun jeugd en van hun dierbaar leven zóó djentig voorbjsnelden.

Dit alles was van hen, alsook de vrijheid, dat kostbare pand der ouderen, hun grond en hun luchten en hun winden en die zachte zilveren misten die kwamen van over de verre zee en hun wangen kleurden en hun longen zoo sterk maakten.

Zie, uit de diepe kuilen schiet reeds het herwordend leven : lisch en riet en wompels dringen er naar boven en dragen weêr de schoonheid van hun bloemen.

Vele graven liggen tusschen kuil en riet. De oude Moedergrond omknelt, in dezelfde koude omstrengeling, het lichaam van vriend en van vijand. In den dood is iedereen gelijk, alleen het leven gaat voort met zijn passies van liefde en van haat.

Hier en ginder heeft men houten woningen opgericht. In het gemeentehuis van Lombartzijde leeren thans de kinderen de lessen van het leven. Juist is het speeltijd. Vlaspoppen dreumen te samen om de aankomende tram te begroeten. De kleuters zijn verheugd en jubelen. Ze buitelen in het gras en in de grachten naast de kruisjes van vreemde dooden waarboven roode kollen groeien, schreiende oogen, bloedplekken in de morgenzon.

Ik schreef, toen ik kort na den wapenstilstand, het bloedland bezocht, over de ellende der doode boomen. Toen was het winter en die doodscheid harmonieerde met de kale landen daaromheen. Maar, nu het zomer is en alles zijn opperste schoonheid ten toon spreidt, ziet men eerst de tragische ellende van die stompeltjes galgen, die weerstaan hebben aan de vier jarenlange beschieting.

Achter het Palingshuis, vlak voor de sluizen van Nieupoort lag eenmaal een groot bosch van breedbladerige popels. Schilders en poëten genoten er oogenblikken van schoon leven. Dit bosch was de getuige van de woeste gevechten die op ons front geleverd werden. Het stond jarenlang in vuur en vlam. Nog rijzen eenige stammen omhoog als verkoolde palen, als groote dooden die hun magere armen, tot een vloek, als een bedreiging, naar de zonne steken. Het is een woest, wanhopig zicht, het voorplan van het puin van de oude visschers-stad, de wankelende pijlers van het kapotte peristylum dat toegang geeft tot het grijze Nieupoort.

De groote baan die vroeger over de Palingbrug liep heeft men verlegd, de tram rolt thans links van het oude spijshuis en staat plots te midden der ruïne.

*
*   *

Ik treed een der houten woningen binnen en bestel een glas meloen-drank. Ik houd een praatje met de bazin die niet te vinden noch te spreken is over de doodende traagheid waarmede men de ontruiming en den heropbouw aanvat.

— Kijkt maar eens, mynherre, tes twee jaren dat de oorloge gedaan is en Nieupoort heeft sindsdien nog niet veel veranderingen ondergaan.

Inderdaad, het puin schijnt nog grooter te zijn geworden sinds wij het in 1918 zagen. Eenige ondernemende inwoners zijn terug gekeerd en hebben op eigen kosten en op eigen risico een houten woning gebouwd. Een paar steenen huizen staan ook reeds opgetrokken, waar men zeer goed kan logeeren.

Hier als te Diksmuide en te Ieper schijnt men zich niet om het stedenschoon te bekommeren. Wanneer men die bouwwijze voortzet zal men de oude plaatsen des te meer betreuren. Wil men het karakter der oude steden teruggeven, getoetst aan de nooden en de inzichten der moderne tijden, dan zal men zeer streng de hand aan het werk dienen te slaan en geen tijd mogen verliezen.

— Of er ook veel vreemdelingen naar het puin komen zien ? vroeg ik haar.

— Jaat, mynherre, antwoordde zij, maar zoo erg als verledene jaren zal het toch niet doen. Ken hen nog nooit zooveel volk gezien als toen. Ze zen gekomen met duizenden en duizenden en wyn konden de menschen niet bedienen.

Ik vroeg haar hoeveel mijn schuld was.

— Vuf kluten, antwoordde zij...

— Wablieft ?

— Vuftig centiemen, mynherre. Wyn zeggen alsan kluten tegen de Fransche sous, maar die zen er niet meer. Tes de geweunte.

Ik groette, vertrok en doorliep de warme straten tusschen zwart berookte huizen. De zon doet het kalkgruis onder onze voeten branden. Een gevoel van heete woestijnwind kittelt onze keel. Zware vrachtautos doen het fijne stof opstuiven, pijnigen de oogen, het harte lijdt onder het gruwbare zicht van een der oudste steden van Vlaanderen die in den dood de tragische schoonheid van eeuwen behouden heeft.

Aan een pilaar der kerk hangt nog steeds, scheef en troosteloos, het kapotte kruisbeeld met doorschoten dij, waarin de wonde gaapt als een pijnkreet. En, te lande, overal, overal, de groeikracht van het nieuwe leven dat zich uit in de sublieme schoonheid van roode, paarsche, witte kollen, in reuzendistels met fijn geciseleerde bladeren, in kamillebloemen en in thijm die het grootsche puin balsemen als den zoeten adem onzer groote dooden.

Nieupoort-Bad heeft eveneens zijn tol aan den grooten oorlog moeten betalen, wat onder esthetisch oogpunt geen zoo groote ramp is als de vernieling der oude stad. Het was weliswaar een vroolijke plaats, maar bezat geen bijzonder karakter. Alleen de natuur maakte haar bekoorlijk. Er stond daar een verrukkelijk popelbosch dat thans vermoord ligt en doorkorven van kapotte schuilplaatsen en diepe kuilen. Er is niets zoo verrukkelijks als boomen aan de zee.

In de verwoeste straten ontmoette ik een invalied. Zijn rechter-

been was weggeschoten en aan zijn linkerhand miste hij verscheidene vingers.

't Was een West-Vlaming, er lag in zijn karuur nog een breedgeschouderdheid van vroegere sterkte. Met zijn stokje wees hij mij naar zijn pet.

— Scoon weere, mynherre en 't ziet er hier verduveld leelijk uut !

Ik bood hem een sigaret aan en kreeg hem aan 't praten. Hij had zijn ongeluk en zijn houten been opgedaan in April 1918, toen de Duitschers verre achter het front hun obussen zonden en gemeen veel kwaads aanrichtten.

't Was daar ergens langs Boesinghe. In den vroegen morgen begon het gehuil in de lucht. Een obus kwam neer op honderd meter van de loods waarin zijn compagnie aan 't koffiedrinken was. Een tweede sloeg een kuil in den grond, vijftig meter van de soldaten.

— Ik stond buten, aan myn pupe te trekken, vertelde hij. Ik kreeg een pak erde in myn nekke da'k duzend sterren veur myn eugen dansen zag. 'k Meende da'k er aane was. Ik betastte myn schouwer, maar 't en waren maar kloddekens. Ikke naar binnen ! Er uut, jongens ! riep ik. Den Duts heeft ons gerepereerd.

Met da'k da zegge komt er al meteens een marmiet aangedruusd die insloeg by ons huus. Het dak met zyn zinken platen vloog gedeeltelyk naar omhoog. Rap als de wind schoof iedereen naar buten. Ik stekke in de kamer zeere terug om den fonograaf te halen en toen kwam de vierde, heet als een duvel, vlak in het midden, verdestreweerde heel den santeboetiek en sloeg my tegen den grond. Myn bien es er in gebleven en van myn linkerhand de vingers. Bah ! nu zal ik in den winter, als 't styf gevrozen het, op myn vingers nie meer moeten blazen !

En daarnaast, in de andere kamer, sliepen zeven jongens die van de wacht waren gekomen. Z'en hadden niks gehoord, zoo zwaar lag de slaap over hen. De zeven werden langs alle kanten met hun streuzak geslingerd, 't was klare bloed en vleesch da men zage. De oorlog es een wreede beest, mynherre !

— En ge zijt zeker blij dat hij gedaan is ?

— Ja'k, mynherre, wy stonden dikwijls in 't vuur en deden onz' plicht. Maar 'k en zou niet meer willen herbeginnen. Die z'en vaâr en moër vermoord hen zyn nog te goed om in den oorloge te gaan.

Hij vertelde mij vele dingen die hij in bitteren nood had onderstaan. « 't Moest zoo zyn, mynherre ! Wyn waren soldaat en keunink Albert was mit ons. Dat was 'n brave vent, mynherre, 'k hen er alle respect veure. Hi sprak geerne mit de simpele piotten en wyn konden in ons tale ons doen verstaan. 'k Hen nog 'n pupe van z'n weuf gekreên toen ik m'n kommandant uut het viere haalde en bykans door den Duts vermoord werde. 'k Hen dien man, toen hy

zyn pistole op myn overste ging aftrekken een slag gegeên met den kolf van myn geweere, dat hy als 'n baksteen tegen den grond stuykte. 'k Hen er wel twee uren pyn in myn vuste van gehad, zoo hard henk er op geslaan.

Zijn stokje schoof weer ten groet naar zijn hoofd, hij ging heen en ik hoorde nog een tijdje den harden stap van zijn houten been op den rullen steenen weg.

Groenendijke is bijna gansch weggeschoten en te Coxyde ziet het er even miserabel uit. De tram van Veurne kan nog niet rijden, vele villa's liggen in puin, het terras is als door een springvloed naar omhoog geheven, verbrokkeld en uiteen gesmeten. Het tempeest heeft daarenboven een grooten dijk geworpen tusschen de huizen en hier zal men flink moeten werken om alles in de oude orde te herstellen.

Ik treed een patisserie binnen, bestel een tas chocolade met lekkere boterkoeken. De bazin is er een van Veurne en ook zij weet mij haar lijdensgeschiedenis te vertellen.

Bij het derde bombardement van die stad ging zij met haar zieken man en acht kinderen op de vlucht.

— Ik moest werken om de arme schaapjes eten te geven, vertelde zij, liet een houten gebouw optimmeren dat me wel vier duust franks kostte. Ik schonk koffie op voor de soldaten en verkocht brood en ander eten. Myn commerse draaide goed, maar wyn werden algelyk toch nog gejudast. Na den oorloge hen ik myn hier gevestigd, want myn huus te Veurne ligt in gruus. De andere patisserie langs den overkant der straat werd door een obus getroffen. Juist waren één stond te voren eenige soldaten daar binnen gegaan. Geen enkele ontsnapte. Door de kapotte vitrien vloog het hoofd van een hunner bloedend te midden der straat.

Achter het verdwenen huis ligt een zeven meter hooge door het tempeest opgeworpen dijk.

Zoo kreeg Coxyde-Bad ook zijn droeve deel tijdens den oorlog. Enkele huizen zijn reeds hersteld of herbouwd, maar het is moeilijk om materiaal te krijgen en ook hier zal er nog een tijdje overheen gaan alvorens alles in de oude schoonheid zal hersteld wezen.

Coxyde-dorp heeft weinig geleden. Een obus kwam langs een koorraam in de kerk binnen en heeft nog al wat schade aangericht, die thans weder is hersteld. De mooie, slanke popels zijn gespaard gebleven.

In zee zijn reeds enkele baders. Het water glanst van licht. De baren schuimen wit op onder de flinke bries. In het Zuid-Westen ligt een bank van teere wolkjes; onder het gezeefde zonnelicht dansen en deinen de baren. Er is een groote blijheid van licht in de diepten van den helderen einder. Daar liggen de bronnen van klaarten die opfonteinen en de wateren subtiel maken in de groote bewoogenheid van het opkomend tij.

Uit onbekende verten stijgen vreemde geluiden als muziek uit brons. Men hoort zingen op grootschen rythmus uit vele onzichtbare monden, door millioenen reien, onophoudend, betooverend, zoodat de luchten, de einders, de zeeën en gansch de zonnige klaarten daveren en trillen en vol schoonheid komen die niets aardsch meer heeft.

De zee is eeuwig grootsch en heerlijk.

*

*

*

Ik wandel verder naar Sint-Isdebaldus. Ook hier heerscht dezelfde verwoesting. Het hart komt vol heimwee bij het herdenken aan vroeger dagen, toen hier alles zoo vol nering en leven was.

Hier, in het duin, legerde in 1914 het eerste militaire vlieggkamp, tot den stond dat de Duitsche kanonnen en bommen het tot wijken dwongen. Thans ligt er nog een militair park.

Zwakke kinderen spelen onder het toezicht van een zuster in het duin, dat eenmaal het prachtigste oord van gansch onze kust was. maar door bouwwoede en winstbejag zoo deerlijk geschonden werd.

In en op de zandhoopen ligt prikkeldraad, die de gebetonneerde abris beschermde. De oorlog en de menschen hebben hier kapot gemaakt wat de Natuur ons zoo mild aan schoonheid had geschonken.

Op een hoogen heuvel ontwaart men de ruïne van een huis dat wanhopig over het gansche duin uitsteekt met opengerukte flanken en vernielde dak.

Er zijn echter nog vele mooie plekjes gespaard gebleven. Een weelderige bloemenpracht tooit het gouden zand dat zoo menigmaal is gedrenkt geweest door het donkere bloed van onze soldaten. Er groeien hier bloemen die in den heerlijksten tuin van een rijke niet zouden misstaan.

Een stille wind strijkt over het helm en doet zijn bloemenaren buigen. Gansch het duin zingt.

Op het breede strand broebelt het bruine schuim der baren. Een krab loopt als een reuzenspin schuin over het zand en tracht in wanhopige pogingen de wateren te bereiken. Zeesterren plekken als verroeste dingetjes tegen den grond. Mijn voeten gaan over krakende splinsterende schelpen. Vele patroonhulsen en kogels liggen te allen kante verspreid. Links op het duin, een tot gruis geschoten observatietoren. Aan zijn voet lange paternosters pinnendraad.

Maar rechts ligt de zee, stralend van dansleute, eeuwig jong, eeuwig nieuw en even schoon. De zon ligt in ijlen mist, warm en koninklijk over de wateren. Een breed tapijt, als een gouden weg, ligt dwars over de zee, komend uit het harte der zon tot aan den oever. Een visschersschuit, met volle donkere zeilen, glijdt er

overheen stralend als in een visioen.

De winden liggen stil nu, alleen de baren zingen hun oude liederen in de opperste wijding van den komenden avond.

Evenals te lande draagt de zee ieder oogenblik van den dag haar afwisselende schoonheid, maar in sterkere kleuren en woesteren drang. Zij wentelt zich bij iederen barenslag in de prachtige fronsels van haar schatten die zij rechtstreeks betreft uit de grootschheid der luchten en de glorie der zonne.

Een groote, zwarte Groenendalerhond loopt heen en weer en hapt, vroolijk blaffend, in het opspattende schuim.

Hij ziet mij naderen en blijft staan. Zijn blik is scherp als van iemand die iets weten wil. Ik sta thans op twee passen van den hond. Ik weet niet waarom mijn hart ineens heviger begint te kloppen. Is het de herinnering aan mijn Groenendaler dien ik met de groote Antwerpsche vlucht verloor, aan mijn trouwen Roet, aan wien ik dagelijks nog denk ?

Mijn oog rust kalm in dat van het zwarte beest.

Zoodra hij mij genoegzaam onderzocht heeft kwispelt hij met zijn natten staart. Een regen van droppels sprenkelt rond. Ik bemerk de blijdschap in zijn oogen. Eén stond later ligt hij op zijn voorpooten en blaft stil en vriendelijk.

Ik spreek het brave dier toe, zacht, met veel geveel en streeling in mijn woorden en in mijn stem, zooals men een vriend toespreekt. Met een wip is hij opgesprongen, zoekt snuffelend rond, hapt een hout op en legt het voor mijn voeten.

Ik weet zeer goed wat de hond bedoelen wil, ik wil hem een beetje plagen en daarom beweeg ik mij op zijn uitnoodiging niet.

Hij trippelt van ongeduld, wijl zijn muile beeft. Hij blaft, neemt het hout ten tweede male op en werpt het opnieuw voor mij neder.

Zijn oogen en zijn taal smeeken mij nu :

— Werp dat ding nu eens zoo ver ge kunt de zee in en ge zult eens zien hoe rap ik het er zal uithalen, al lag het ook aan den overkant.

Ik raap het hout op. De hond was in groote afwachting. Ik scheen er in zijn oogen nog al sterk uit te zien, want hij mat mij van het hoofd tot de voeten en de forsche zwaai van mijn arm scheen hem in 't bijzonder te interesseeren.

Daar ging het stuk keper als een projektiel de zee in, viel met een klets neer dat het water er van opstootte en dook weer omhoog met de spelende baren. De hond, met een grooten sprong, het hout achterna en zwom, hapte het in zijn deinende beweging en legde het een paar stonden later aan mijn voeten neer.

Een tweede maal gingen hout en hond het water in, vlak te midden van den gouden zonneweg. Het brave dier scheen vuur en vlam, zijn oogen karbonkelden. Dat duurde maar een minuutje, toen stond hij weer smeekend voor mij, vragend om weer in het water gedreven te worden.

— Eerst 'n poot ! zei ik.

Hij verstond mijn tale niet, maar om zijn goeden wil te toonen, legde hij het hout in mijn geopende hand en wachtte.

— Non, zei ik, d'abord la patte.

Nou snapte hij het. Met groote bereidwilligheid en vreugde stak hij zijn rechterpoot uit die als een natte viezigheid in mijn hand trilde. Ik streek hem over den zwarten kop, zoodat hij hijgend lachte. Uit het duin klonk thans een gebiedende stem :

— Ici, canaille ! Veux-tu bien lâcher !

Wij schrokken beiden. Ik keek naar den heuvel, waar, hoog tegen den horizon, de gestalte van een officier zich afteekende.

— Ici , brigand ! herhaalde de stem woest.

Ten einde het arme dier al de adjectieven van het scheldwoordenboek te besparen, wees ik naar zijn meester en beval dat hij gehoorzamen moest. Hij liep er op een drafke naartoe, bleef echter halverweg staan, keerde terug naar het halfhout en legde het, zonder zich om de dreigementen van zijn meester te bekommeren, voor mijn voeten neer.

Ik schudde het hoofd en ging mijns weegs. Hij mij achterna, sleurde alles, wat hij vinden kon, bij en wierp het voor mijn voeten.

Opnieuw verwees ik hem naar zijn baas, maar hij zag er geen enkele maal meer naar om. Hij stortte zich in de zee, hapte zenuwachtig naar het water, kwam met schuimmuil naar mij terug, blafte en draaide rond mij heen.

Te vergeefs !

Half weg De Panne bleef hij achter. Ik keerde mij nog eens om en zag hoe hij, onbeweeglijk, mij aanstaarde, met droeve oogen, wjl zijn staart neer hing, naast zijn zwarte achterpooten.

Niet zoodra had hij gezien dat ik naar hem keek of hij kwam met groote sprongen aangelopen. Een gebiedend gebaar nagelde hem weer ter plaatse. Hij ging plat op zijn pooten liggen en zwaaide den staart.

Toen ging ik verder en heb het dier niet meer gezien. Maar des avonds, bij het naar bed gaan, heb ik lang nog aan zijn vriendelijke oogen gedacht, aan zijn jonge speelschheid, aan de groote onstuimigheid waarmee hij zich te water smeed, en, ik had gaarne één dag van mijn leven gegeven om dien hond te bezitten en een grooten, trouwen vriend steeds bij mij te hebben.

LODE OPDEBEEK

Op Reis in Vlaanderen

Geïllustreerd

L. OPDEBEEK - UITGEVER - ANTWERPEN

LODE OPDEBEEK

OP REIS IN VLAANDEREN

Menschen. Dieren. Steden. Dorpen. De Zee.

Pentteekeningen van Edmond Van Offel.